

عنوان مقاله:

وحدت غایت نهایی انسان در آراء ملاصدرا

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه دینی، دوره 23، شماره 88 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

فاطمه ملاحسنى - استادیار گروه آموزش معارف اسلامی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران

محسن جوادی - استاد گروه فلسفه اخلاق، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

بحث از غایت نهایی آدمی که در سنت ارسطویی و حکمت مشائی به عنوان سعادت مطرح است، در آثار حکمای مسلمان با تعبیر دیگری مانند کمال نهایی مورد بحث است. پرسش اصلی این مقاله این است که آیا مطلوب اصلی و به تبع هدف نهایی وجودی همه ی افراد انسان، رسیدن به امر یا وضعیت واحدی است یا انسان های مختلف بر حسب توان و استعداد وجودی متفاوتی که دارند، غایت های نهایی مختلف دارند؟ در اخلاق افلاطون و ارسطو اصل وحدت غایت نهایی انسان به استناد «استدلال ارگن» پذیرفته شده است و اما این نیز پذیرفته شده است که بسیاری از افراد انسان به دلایل مختلف و از جمله فقدان خیرات بیرونی لازم از آراستگی به فضیلت ها، که شرط اصلی سعادت است، ناتوانند (نخبه گرایی در اخلاق). از نظر ملاصدرا می توان گفت غایت وجودی افراد انسان متناسب با حد وجودی آن ها مختلف است و هر کس بر حسب توان و استعداد وجودی خود سعادت و یا کمال نهایی خاص دارد. البته تفاوت ها در کمال نهایی در نظر ملاصدرا بیشتر به تفاوت میان عقول انسان و نه خیرات بیرونی بر می گردد؛ اما تفاوت های وجودی و به تبع تفاوت در کمال نهایی آدمیان موجب امتیاز اجتماعی و یا حقوقی خاص نیست.

کلمات کلیدی:

ملاصدرا، کمال نهایی، غایت اخلاقی، اختلاف غایات، نخبه گرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1914895>

